

Työvoiman saatavuusongelmia

1.11.2022

Elina Pylkkänen

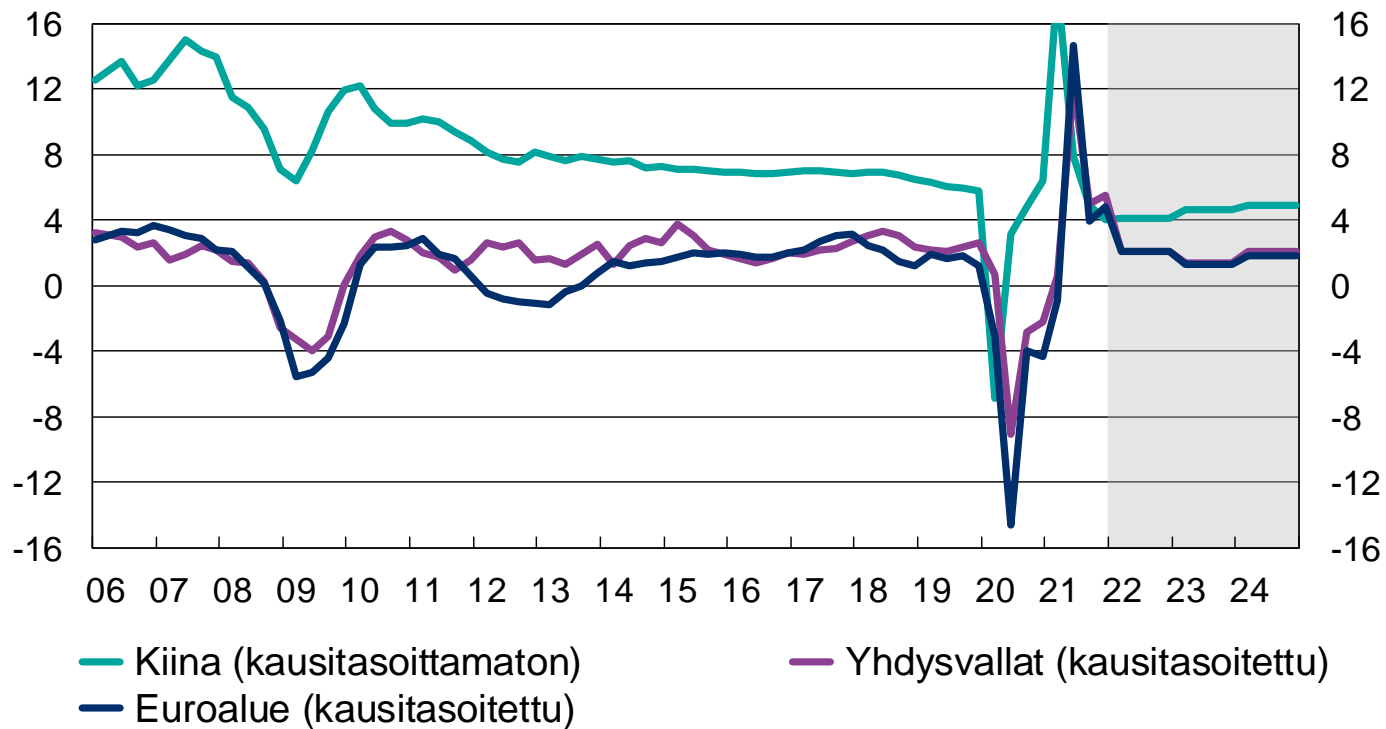
Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Keskeiset ennusteluvut, VM syksy 2022

	2021	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
	mrd. euroa	määrän muutos, prosenttia					
Bruttokansantuote markkinahintaan	251	1,2	-2,2	3,0	1,7	0,5	1,4
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	98	2,4	-5,8	5,6	1,8	2,6	3,2
Kokonaistarjonta	350	1,5	-3,3	3,7	1,8	1,2	2,0
Tavaroiden ja palvelujen vienti	99	6,7	-6,8	5,6	1,1	2,7	4,0
Kulutus	189	1,1	-2,6	3,3	1,4	0,5	1,0
yksityinen	128	0,7	-4,1	3,6	1,1	0,8	1,4
julkinen	61	2,0	0,5	2,7	1,8	-0,2	0,1
Investoinnit	59	-1,5	-0,5	1,1	3,6	1,2	1,7
yksityiset	49	-2,3	-3,1	4,6	2,8	0,1	2,9
julkiset	11	2,4	11,1	-12,8	7,3	5,9	-3,3
Kokonaiskysyntä	349	1,5	-3,4	3,5	1,8	1,2	2,0
kotimainen kysyntä	250	-0,4	-2,1	2,8	2,0	0,6	1,1

Bruttokansantuote

määrän muutos, %

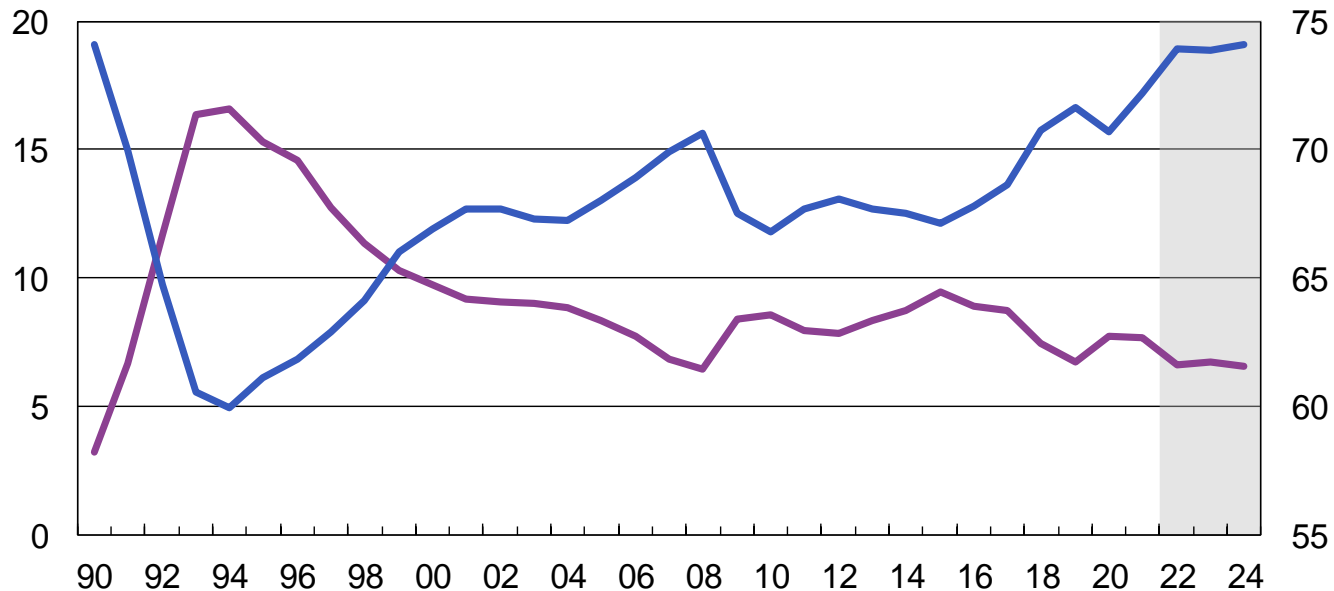

Lähde: Kansalliset tilastoviranomaiset, VM

VM34170

Työllisyys ja työttömyys

%

— Työttömyysaste (vasen asteikko) — Työllisyysaste (oikea asteikko)

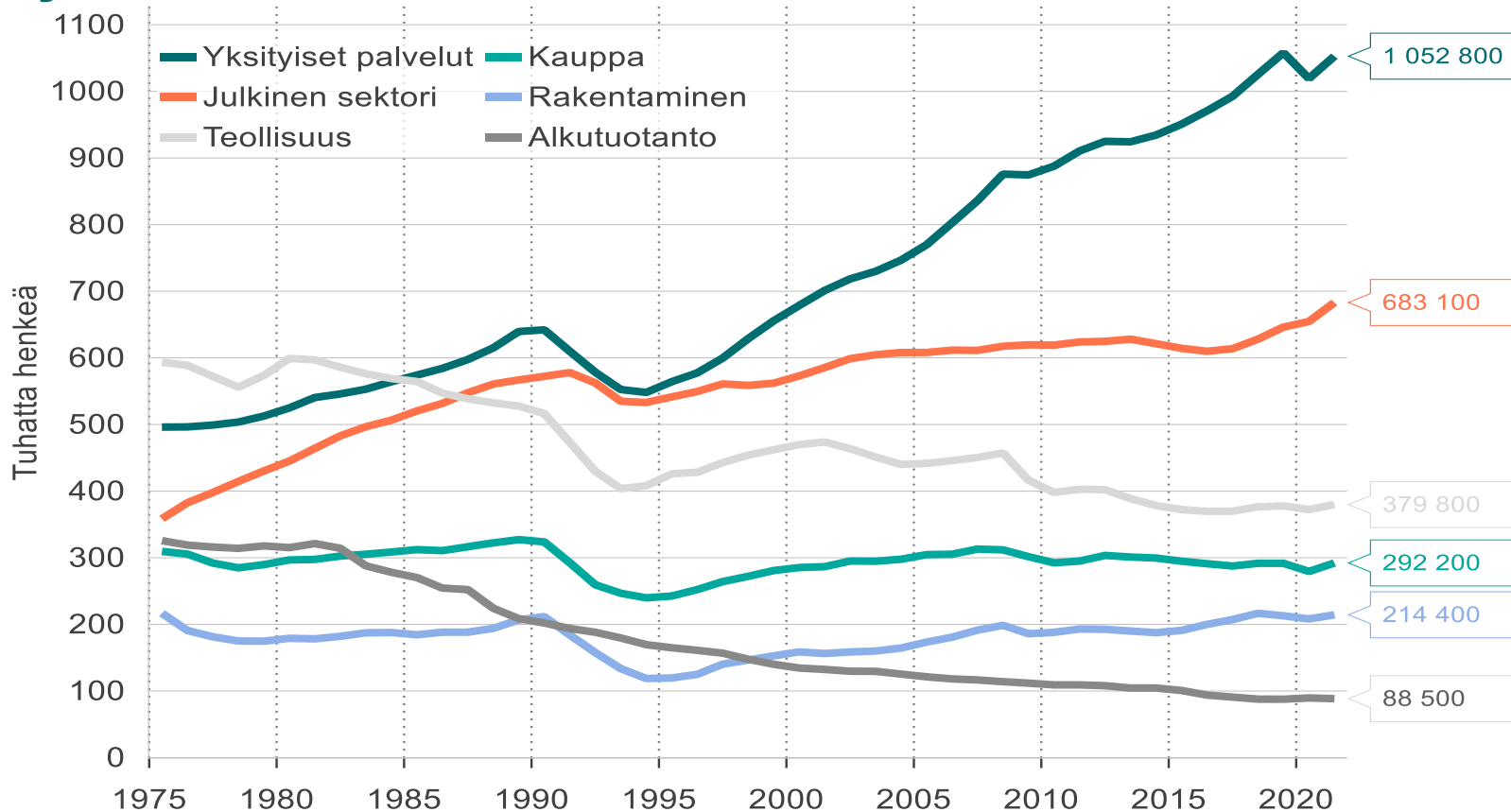
Työttömyysaste = työttömät / työvoima (15–74-vuotiaat)

Työllisyysaste = työlliset / työikäinen väestö (15–64-vuotiaat)

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

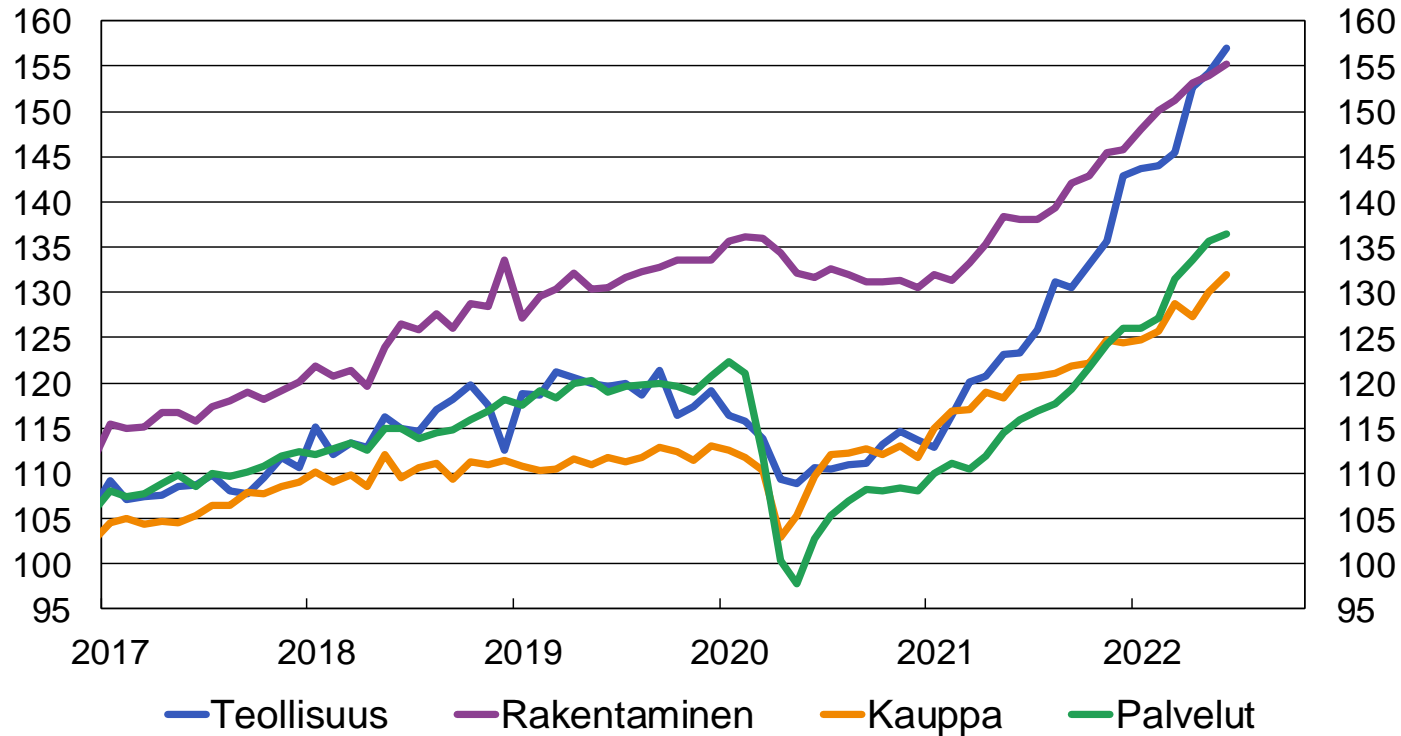
Työlliset toimialoittain

Lähde: Tilastokeskus, Macrobond, PALTA

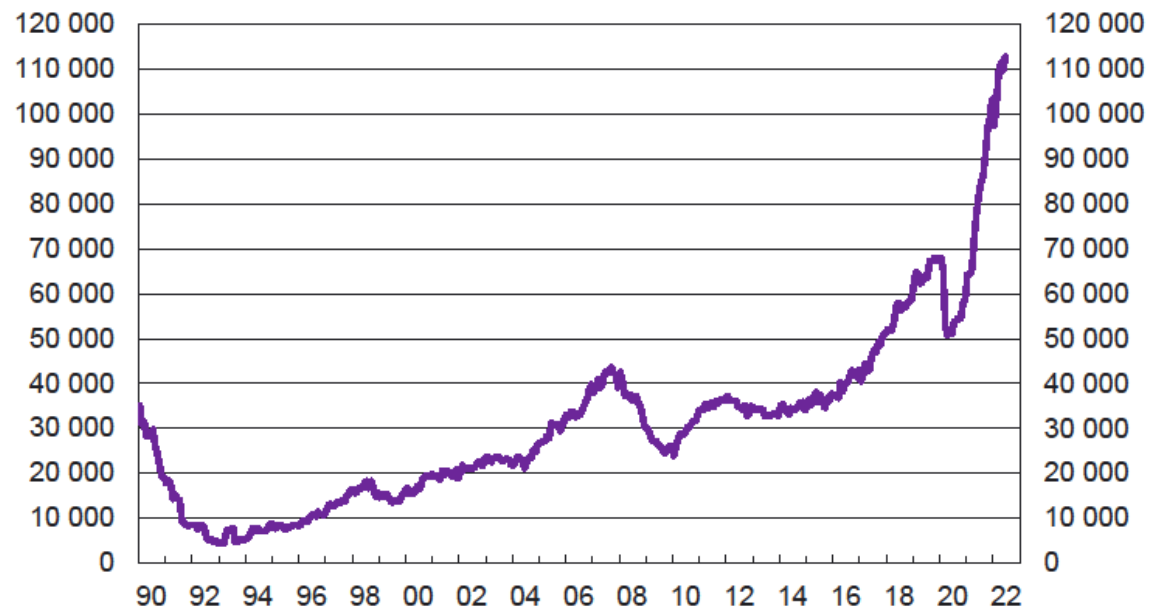
Päätoimialojen liikevaihdon kehitys

2015 = 100, kausitasoitettu

Lähde: Tilastokeskus

Avoimet työpaikat

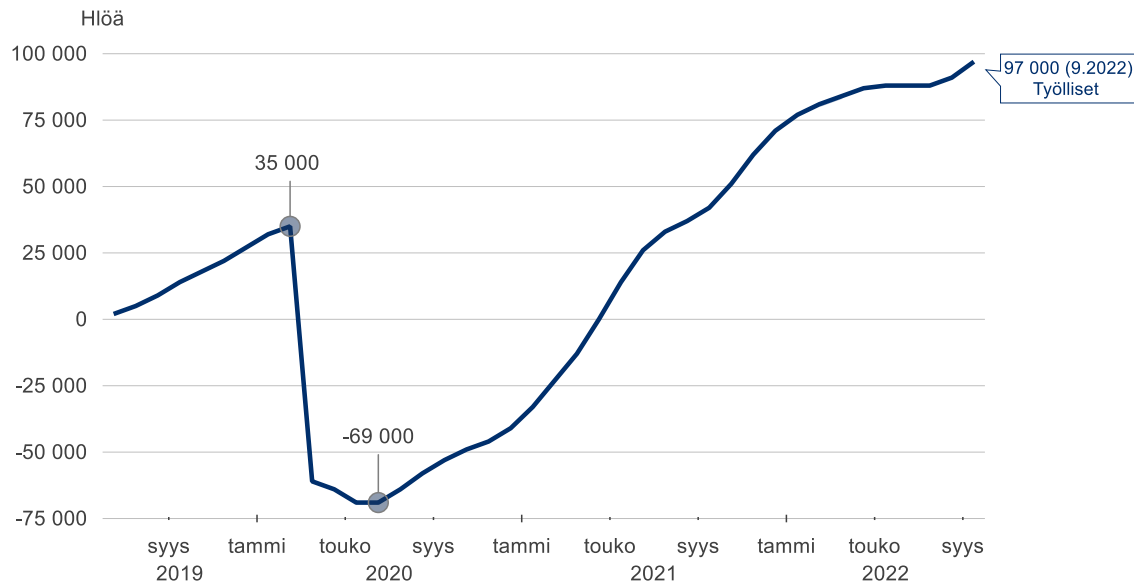
Lähde: TEM

VM 34267

Työllisiä on 97 000 enemmän hallituskauden alkuun verrattuna

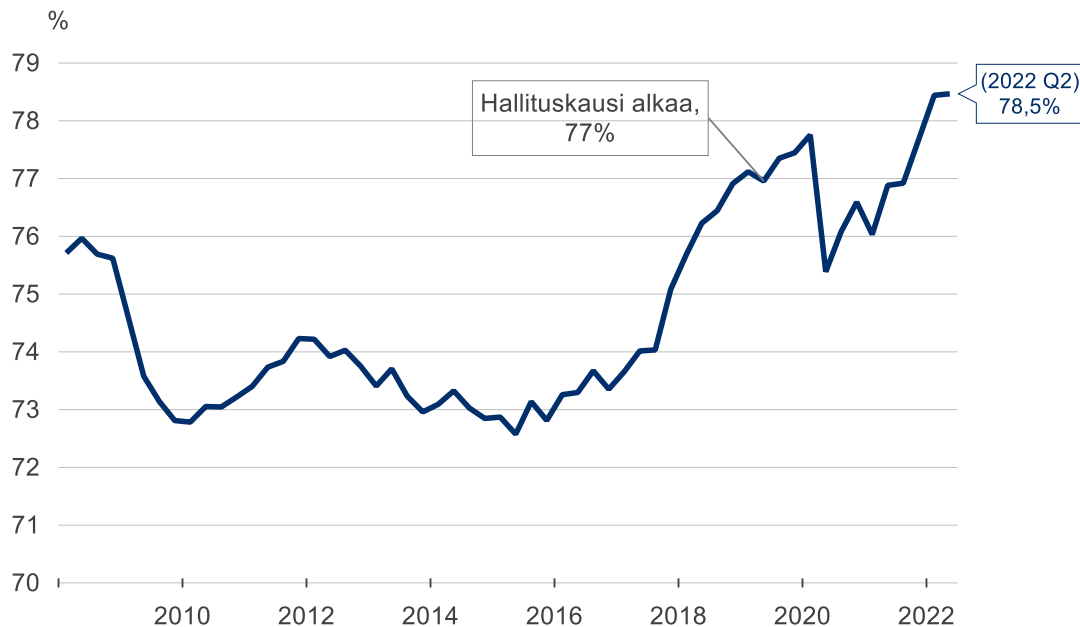

Työllisten määrän kehitys hallituskauden (6/2019) alusta
(kausitasoitettu trendi)

Lähde: Statistics Finland, Labor Force Survey, TEM, Macrobond (9.2022)

20–64-vuotiaiden työllisyysaste, kausitasoitettu

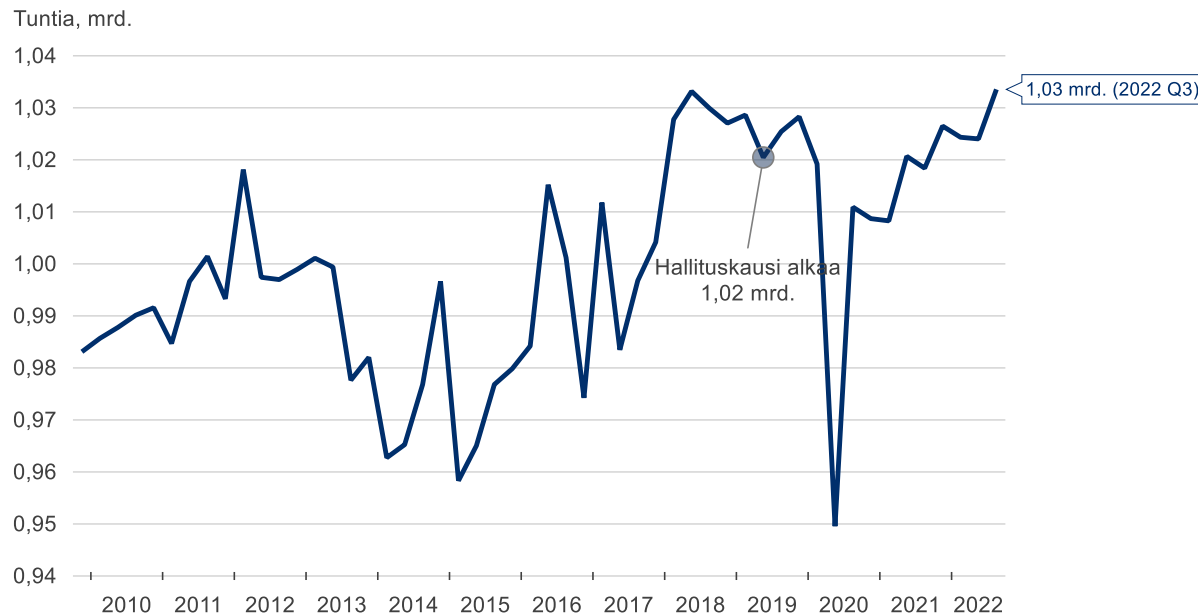
- EU-politiikassa käytetään usein ikärajaa 20-64-v.

Lähde: Eurostat, Employment & Unemployment (Labor Force Survey), TEM, Macrobond (2022 Q2)

Työtuntien palautuminen koronasta ollut hitaampaa

Tehdyt työtunnit (kausitasoitettu)

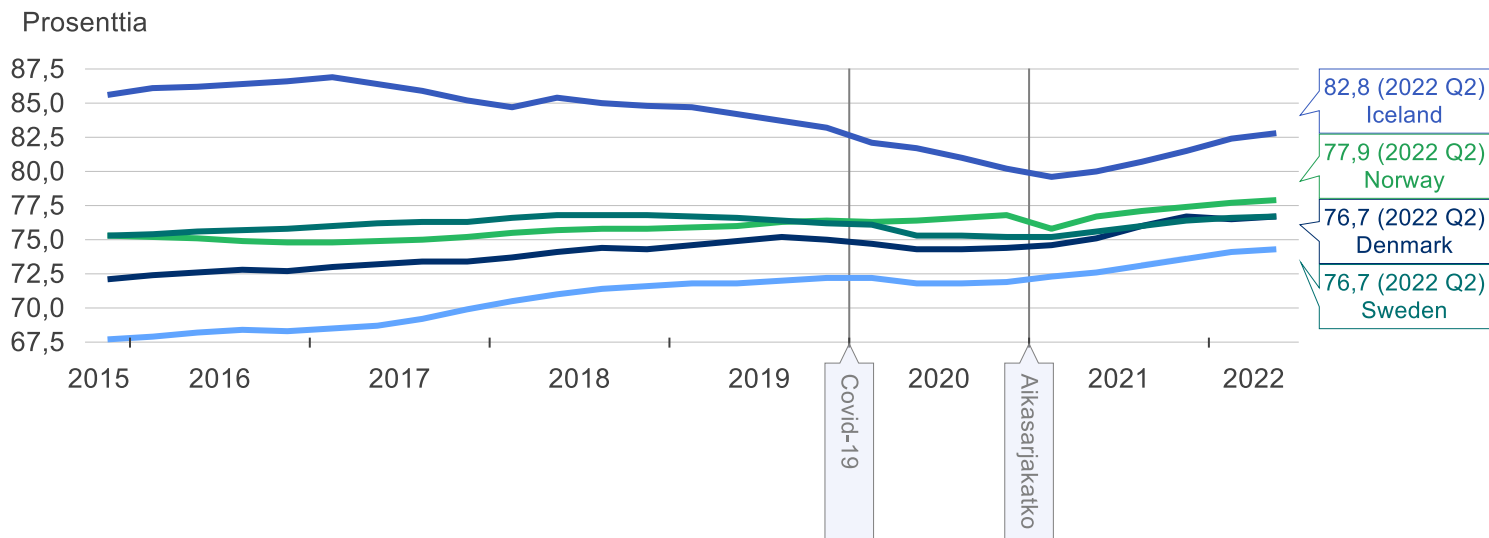
- Tehtyjen työtuntien määrä oli vuoden 2021 lopussa miltei samalla tasolla kuin hallituskauden alkaessa vuoden 2019 toisella neljänneksellä.
- Tehtyjen työtuntien määrä ei siis ole kasvanut yhdessä työllisyyden kanssa, mikä selittyy työn osa-aikaistumisella.

Lähde: Statistics Finland, Labor Force Survey (Quarterly), TEM, Macrobond

Suomen työllisyysaste laahaa muiden Pohjoismaiden perässä, vaikka kasvuvauhti ollut hyvä

Työllisyysaste Pohjoismaissa (15-64-vuotiaat, kausitasoitettu)

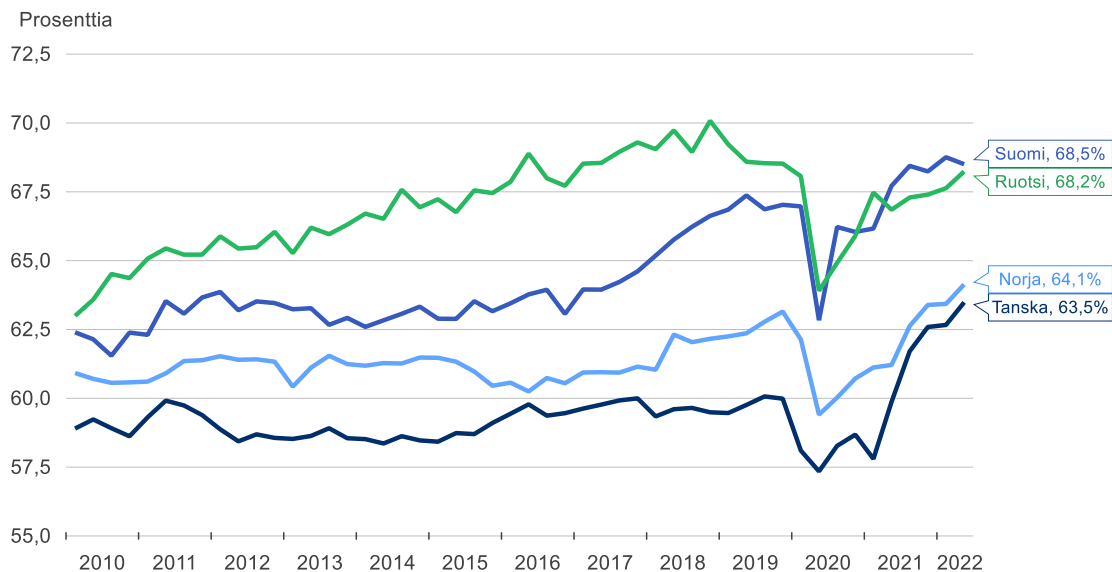
Lähde: Eurostat, TEM, Macrobond (2022 Q2)

Jos työllisyyttä mitataan työtunteina (suhteessa väestön määrään), on työllisyysaste Suomessa Pohjoismaiden korkein

- Muissa maissa siis useampi henkilö (suhteessa) on töissä, mutta tekevät osa-aikatyötä. Suomessa harvempi töissä, mutta nuo harvat tekevät kokoaikatyötä.

Kokoaikaekvivalentti työllisyysaste
(15-64-vuotiaat)

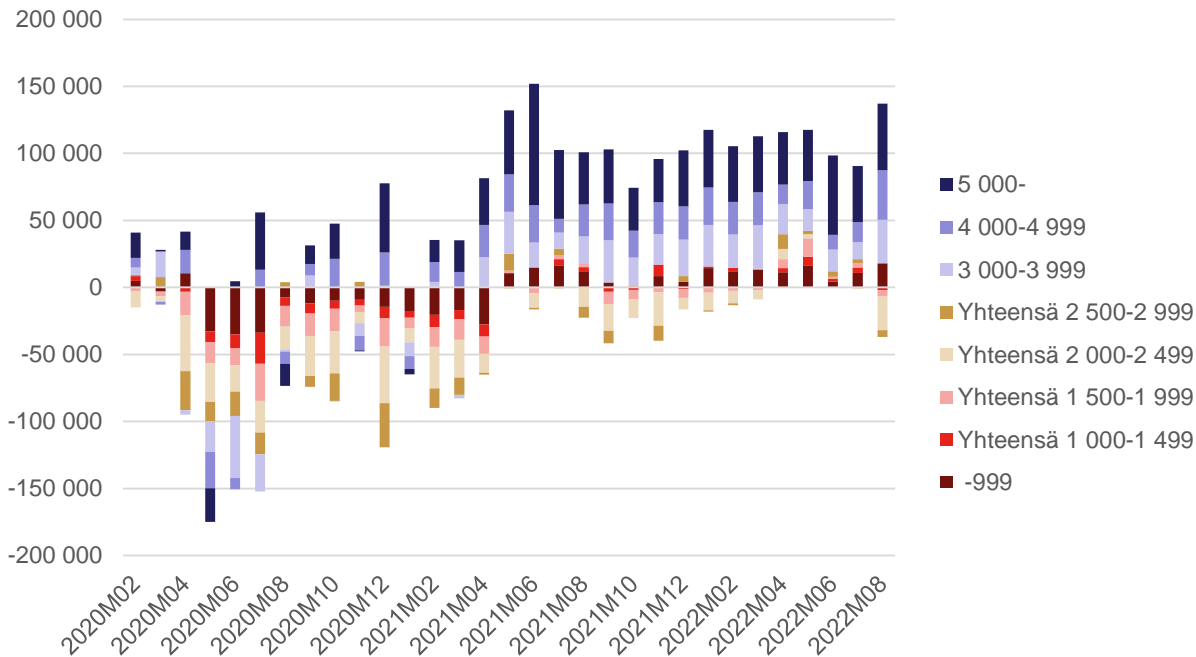

Lähde: Eurostat, TEM, Macrobond (2022 Q3)

Yli 5 000e ansaitsevien määrä kasvoi läpi koronan.

Palkka- ja palkkiotulonsaajien lkm tulorekisterissä; muutos edellisvuoden vastaavaan kuukauteen.

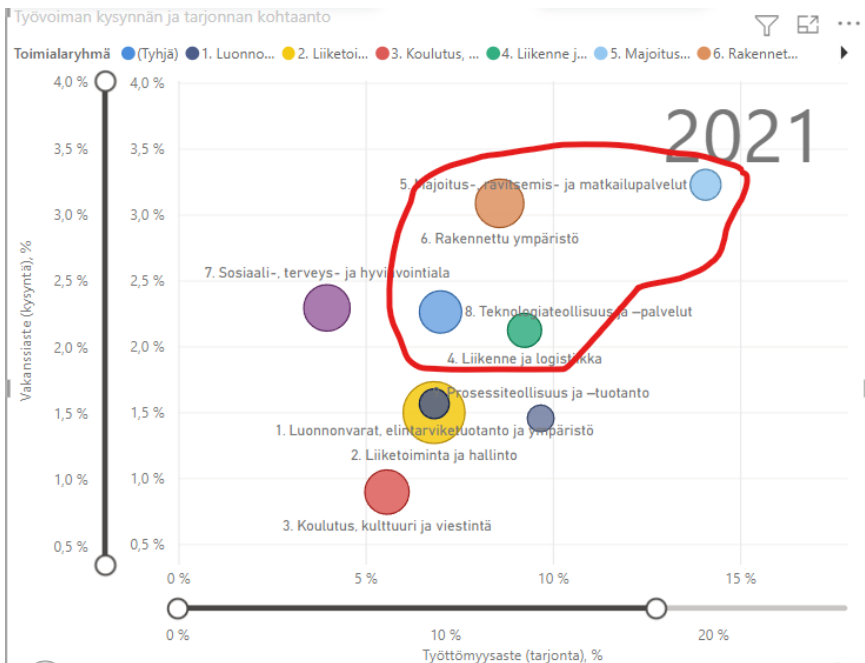
- Yli 5 000e ansaitsevien määrä kasvoi läpi koronan.
- Ei välttämättä kerro uusista työpaikoista, vaan myös palkkojen noususta (esim. ICT).
- Viimeisen 12 kk aikana nähty kasvua alle 2 000 e ansaitsevien määrissä. Tukee havaintoja osa-aikatyön kasvusta.
- 2 000 – 2 999 ansainneiden määrän vähentyminen pysähtyi huhtikuun datassa, mutta elokuussa jatkui.
- → Polarisaatiokehitystä: Keskipalkkaista (koko-aika-)työtä korvautunut osa-aikatyöllä ja toisaalta korkeampipalkkaisella asiantuntijatyöllä

Työvoima tiekartta –hankkeen toimialaryhmät

1. luonnonvarat, elintarviketuotanto ja ympäristö
2. liiketoiminta ja hallinto
3. koulutus, kulttuuri ja viestintä
4. **liikenne ja logistiikka** → liikkeelle 1/2022
5. **majoitus-, ravitsemis- ja matkailupalvelut** → liikkeelle 12/2021
6. **rakennettu ympäristö** → liikkeelle 12/2021
- (7. sosiaali-, terveys- ja hyvinvointiala, STM:n vastuulla)
8. **teknologiateollisuus ja –palvelut** → liikkeelle 12/2021
9. prosessiteollisuus ja -tuotanto

Keväällä työn alla toimialat, joissa suurin työvoiman kysyntä

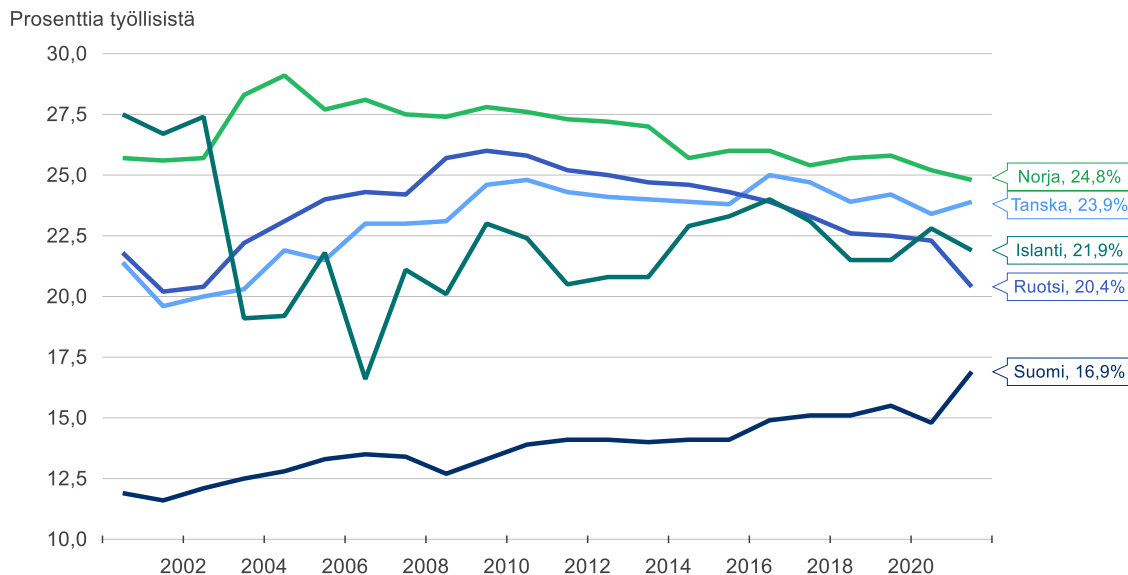

Suomessa osa-aikatyötä tehdään selvästi vähemmän kuin muissa Pohjoismaissa

- Viime aikoina nähty vahva työllisyyskasvu on Suomessa tullut pääasiassa osa-aikatyön kasvusta.

Osa-aikatyön osuus työllisistä Pohjoismaissa
(15-64-vuotiaat)

Lähde: Eurostat, Employment & Unemployment (Labor Force Survey), TEM, Macrobond (2021)

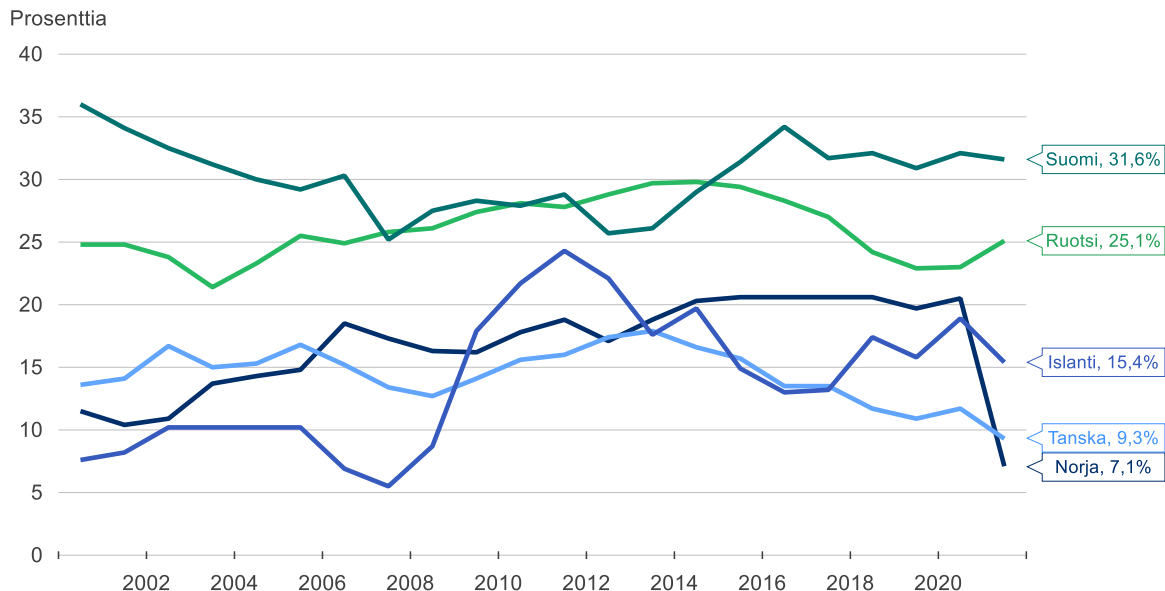
Suomessa osa-aikatyö ei ole haluttua

- Vaikka Suomessa osa-aikatyötä tehdään vähiten Pohjoismaista, on suomalaisista osa-aikatyöntekijöissä eniten niitä, jotka mieluummin tekisivät koko-aikatyötä.
- Viimeisen vuoden aikana nähty osa-aikatyön merkittävä lisääntyminen Suomessa ei kuitenkaan ole juurikaan lisännyt vastentahtoisesti osa-aikatyötä tekevien määrää, vaan kasvu on tullut osa-aikatyötä toivovien joukosta

Vastentahtoinen osa-aikatyö Pohjoismaissa

(15-64-vuotiaat, % osa-aikatyötä tekevästä työllisistä)

Lähde: Eurostat, Employment & Unemployment (Labor Force Survey), TEM, Macrobond (2021)

